VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM. Ára: 30 fillér 1962. JANUÁR 16.

Túl a vizsgaidőszak derekán

Amióta az újév beköszöntött az egyetem folyosóin megszaporodtak a sötétruhás csoportok, és az össze-vissza elrendezett szék-dzsungelek egy-egy tanszék, szemináriumi szoba előtt Vizsgázunk. Január közepe felé tartunk s már minden csoport maga mögött hagyott két-három vizsgát, az eredmények lassan körvonalazódnak. Nem akarunk előzetes felmérést végezni, csak néhány vizsgát látogatunk meg, bizonyos útmutatást ez is ad a várható eredményekről.

Elindulunk vizsgázókra és vizsgákra vadászni,

s elsőnek a tudományos szocializmus tanszék előtt járunk szerencsével. Negyedéves külkeresek vizsgáznak *Göndics elvtársnál.* Amikor belépünk, éppen *Brandhuber Ádám* felel; a nacionalizmusról beszél. Nagyon ideges, kapkod s végül is összekeveri a nacionalízmust a hazafisággal. A felelet kétoldalú „kérdezz-felelek" párbeszéddé alakul át; de nem hoz egészen megnyugtató eredményt. Másik tétele a második világháború igazságos, illetve igazságtalan jellegéről, s különböző szakaszainak ilyen irányú jellemvonásairól szól. Ezt lényegében jól elmondja és megszületik a négyes osztályzat.

A folyosó másik végén *Palánkai* elvtárs nemzetköziből vizsgáztat. Mikor odaérünk, éppen *Mazzagh Katalin* negyedéves földrajzszakos jön ki a szobából; indexében már ott van a jeles. Mondani sem kell, mennyire örül. A szobában közben már *Bass Zsuzsa* iparszakos vizsgázik, de mivel nem tudja Kennedy külpolitikáját jól elemezni, s a Monroe-elvről is csak homályos fogalmai vannak, a felelet már csak jóra sikerült.

Dialektikus és történelmi materializmus

szigorlat. II. évesek vizsgáznak *Herédi* elvtársnál. Éppen váltás van, amikor belépünk.

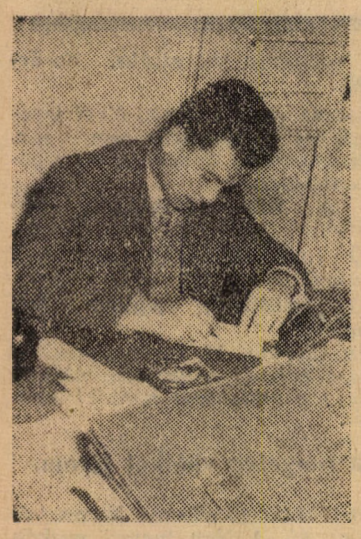

Herédi elvtárs beírja Pribusz Béla közepesre sikerült jegyét

Az első tétel: a tér-idő dialektikus materialista felfogásának szaktudományos bizonyítékai. A hallgató idegesen, eléggé kapkodva kezd beszélni, a tér és idő fogalmáról. Herédi elvtárs igyekszik nyugodt hangulatot teremteni, kérdésekkel segít — különösen akkor, amikor sor kerül a tétel érdemi részére. A Newton-ra vonatkozó kérdés megválaszolatlan marad. Az Euklidesi geometriával kapcsolatban már sikerül a rávezetés. Bizony nem könnyű tétel ez, pedig látszik a készülés. Kant és a szubjektív idealisták térideő felfogását már világosan mondja el.

Termelőerők és termelési viszonyok a kapitalizmusban és a szocializmusban — ez a második tétel. „klasszisokkal" jobban megy, nem is kérdez sokat a vizsgáztató. A jegy: négyes. És egy megjegyzés: ne jöjjön senki frakkban vizsgázni, de kockás ingben, nyakkendő nélkül — ez enyhén szólva tiszteletlenség. Akinek nem inge...

Rövid folyosón lelkes üdvözlések fogadják a kilépőt. Elsőéves iparszakosok vizsgáznak politikai gazdaságból. Érdekes *Molnár* elvtárs vizsgáztatási módszere. Kettes csoportokban felelnek egy-egy tételt kapnak, emellett további kérdéseket, és mindkét hallgató aktívan részt vesz társa feleletében. Nagyon tetszett, az osztályzatok már kevésbé: kettes és hármas. Sokszor elmondták már: a politikai gazdaságtan elmondása külön gyakorlat (és vizsgagyakorlat) kérdése is Az év végi vizsgán már biztosan nem fogunk „állandóan süllyedő tendenciáról" hallani.

A földszinti berkekben

Mintegy harminc hallgató ül a hármas előadóban s válaszolnak az egymás után elhangzó kérdésekre — kapásból. A többi között ilyenekre: sorolják fel a borvidékeket, a mezőgazdaság szektorok szerinti megoszlását...

Dolgozatírás földrajzból? — szokatlan; röpdolgozati kérdések vizsgaidőszakban — még szokatlanabb. S az sem éppen mindennapos, hogy a felügyelő tanár a terem hátsó soraiból ismerteti a kérdéseket. Dolgozatírás befejezése után Kollarik Amália elvtársnőtől kérek felvilágosítást.

— Indexaláírásért írják dolgozatukat ezek az elsőéves kísérleti csoportok. Azért, most, mert helyt adtunk a hallgatók kérésének, hogy a zsúfolt zárthelyi időszak helyett, most — a számukra könnyebb — vizsgaidőszakban tehessenek eleget kötelezettségüknek. Két általánosabb kérdés kidolgozása lett volna a feladat, az is csak vizsgavázlat formájában. Nem kívántunk nagy igényeket támasztani a hallgatókkal szemben, csupán áttekintést kértünk az anyagról. Sajnos a dolgozatírás fegyelme megakadályozta, hogy így legyen. Néhányan szemérmetlen puskázásba kezdtek, akadt, aki közvetlenül füzetéből próbálta átmásolni a vonatkozó anyagot. Ilyen előzmény után került sor a szigorúbb dolgozatírási formára.

Így már érthető. Csak azt lenne jó tudni, ébredt-e lelkiismeretfurdalás azokban, akik miatt két csoport került nehezebb helyzetbe?

A technológia tanszék előtt is, ahol *Hajós* elvtárs vizsgáztat, 10—15 vizsgára éhes ember kóválygog, sokan a tanulástól karikás szemmel. Elsőéves iparosok próbálkoznak legyőzni a félelmet. Ez többnyire nem sikerül.

Szabó Pál az 1-es csoport tagja aránylag nyugodt fiú. Mikor a tananyag nehéz részeiről kérdezem mégsem érzi túl jól magát: legnehezebb a méréstechnika, tűrések szabványosítása, és a szakkifejezések elsajátítása. Ezenkívül a vas, szén vegyületek. Jaj, csak ezeket ne kapjam!

Mohácsi János szerint őt biztosan kirúgják. — Nem volt elég időm készülni —

Marosi Ilona boldogan nézi polgári jog feleletéért kapott négyesét

mondja —, persze, ha minden jól fog menni csak átmegyek. Fél tíz, megkezdődött a „hajtás". Az izgalom egyre nő. „— Képzeld — mondják —, eddig két emberből kettőt rúgtak ki. Közülük az egyik érettségi után esztergagép mellett dolgozott, s most az esztergagép szerkezetén vérzett el." Szabó Pál járkál, cigarettára gyújt, lelkiekben készül a nagy csatára. Talán sikerülni fog...

A gazdaságtörténet tanszék előtt másodévesek csoportosulnak. Ők már tapasztalt vizsgázók. Ez meg is látszik abból, ahogyan egyikük elhalasztja a nagy alkalmat. Egyszerű stílusban mondja: ezt a vizsgát most kihagyom. Az ok: egyik kollégája, aki tavaly kitűnő volt félévben, s most is igyekezett jól készülni, kettest kapott. Utóbb azonban kiderült, hogy az illető évközben elhanyagolta az előadások jegyzetelését, holott a tanszék jó előre felhívta a figyelmet erre — s most ráfizetett.

Tervmatematikusok indulnak a küzdelembe. Egyiküknek ma két vizsgája is van: politikai gazdaságtanból, illetve gazdaságtörténetből. Szerintünk ez kicsit sok egy napra.

Fél tizenegy. Lassan már mindenki levizsgázott, a vizsgáztató Szakács elvtárs, kalapját veszi, amikor megjelenik „a jó idegzetű". Még most is ásítva mondja: elaludtam.

A jogi tanszék előtt is hallgatók ülnek elkeseredetten és halálraváltan. Én is osztozom kétségbeesésükben;

olyan hírek terjengenek

egyetemünk III—IV. éves berkeiben, hogy Csanádi elvtárs eddig még mindenkit elhúzott.

Ezek után rászántam magam, hogy körülnézzek, hogy mi az igazság. (Önző érdekeim is voltak, mert nemsokára hasonló sorsra jutok én is.) A következő „pácienssel" együtt én is besurrantam.

Érdeklődtem a rémhír felől. Tényleg mindenki röpült eddig? Igen — válaszolta közömbösen Csanádi elvtárs. Hátamon végigborzongott a hideg. — Ugyanis eddig csak egy hallgatót vizsgáztattam.

Gál József III. évfolyam belkeres hallgató kezdte meg éppen a felelést. Felelet közben is jöttek a kérdések, amelyeket remekül hárított. Mindig fellélegeztem ilyenkor. Nagy biztonsággal kivédett minden fogas problémát, és Csanádi elvtárs véleménye szerint most négyes és ötös között áll. Izgalmunk a tetőfokra hágott, amikor megkezdődött a második félidő, azaz tétel. Minden simán ment, és húszperces felelés után már az indexében volt a megérdemelt jeles. Jelentős esemény játszódott le ebben a pillanatban: az első ötös született meg az idén polgári jogból. Éljenek a belkeresek, övék a dicsőség!

A következő hallgatónő a tételhúzásnál csupán annyit mondott: számomra itt nincs jó kérdés, csak rossz, vagy mégrosszabb. Közepest kapott, mert a második tételében már akadozott és volt egy pillanat, amikor elhangzott a bűvös mondat: nem tudom!

Két felelő között érdeklődtem az idei vizsgázók állóképességéről. — Meglepő volt — mondta Csanádi elvtárs, hogy jóltanuló hallgatók képességeiken alul szerepeltek. Az eddigi tapasztalatok alapján azt mondhatjuk, hogy roszszabb a hallgatók felkészültsége, mint a múlt évben. (Aznap az addigi 6 vizsgázó közül egy elégtelen, két elégséges, két

Még egy szippantás és belépek...

közepes és egy jeles volt.) A tanszék még a „puskát" is kitette a hirdetőtáblára — az az a technikai minimumokat, és még vannak, akik ezt sem tudják. Sok hallgatónál káosz formájában jelenik meg a tananyag.

Tanulságok:

1. *a jog II. elsajátításához 100 óra szükséges.*
2. *a technikai minimumokat érdemes megnézni a táblán.*

Ezenkívül vannak különleges feltételek jogból: meg kell tanulni az anyagot.

Becsky—Vértes—Torma—Szentmáry—Mausecz

MEGVAN A JELES!

Újságolja Ligeti Emőke, mikor kilép a Technológiai Tanszék ajtaján.

(Csuzi Zsuzsa felvétele)

Márciusban megkezdődik a közgazdász továbbképzés

A tudomány fejlődése és a népgazdaság különböző területein a közgazdászokkal szemben felmerülő követelmények szükségessé teszik a továbbképzést, az esetleges specializációt. Ez a szükségesség már évek óta hangot kapott az egyetemen és a közgazdászok köreiben. Ezért örvendetes az a tény, hogy a Művelődésügyi Minisztérium az elmúlt év végén határozatot hozott a közgazdász továbbképzésről. A minisztérium a továbbképzést egyetemünkre bízza, ezért itt létrejött a közgazdász továbbképző tagozat. Halász Kálmánnét, a továbbképző tagozat főelőadóját kértük meg, ismertesse mikor és milyen tematikával indul meg a továbbképzés.

— Már március elsején indulnak továbbképző tanfolyamok, bár most rövid félévet tudunk csak tanítani. Négy tanfolyam indul,

szocializmus politikai gazdaságtana,

munkagazdaságtan,

anyagi ösztönzés, anyagi érdekeltség,

a gazdasági programozás modern matematikai módszerei

című témakörökből. Az egyes témakörökön belül a közgazdaságtudomány legújabb eredményeit, módszereit ismertetik a téma legjobb szakemberei. A továbbképző tanfolyam hetenként két óra elfoglaltságot jelent este 6—8-ig. A feltétel közgazdasági oklevél, a tandíj pedig 40—50 forint félévenként.

Milyen az érdeklődés a továbbképzés iránt?

— Nagyon jelentős — mondja Halász Kálmánné — napi húsz-harminc telefonhívást is kapok és jelentkező is akad. Legnagyobb figyelem a matematikai módszerek oktatása felé fordul. Van olyan intézmény ahonnan 3—4 közgazdász is jelentkezett, például a KSH-ból és a Budapesti Élelmiszerkereskedelmi Irodától. A jelentkezők között nemcsak kollégák, hanem közgazdász házaspárok is szerepelnek.

Suttogó földön...

Ki a jó ember?

Illetéktelen vélemény

Egyetemi könyvespolc

Felhívás!

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem KISZ VB mellett működő kultúrosztálya megemlékezésül az elmúlt évtized kulturális életéről

EGY KULTURÁLIS ÖSSZEJÖVETELT SZERVEZ

a művészeti együttesek tagjai, valamint azok számára, akik az elmúlt 10 évben kulturális tevékenységet fejtettek ki.

A találkozó

1962. JANUÁR 20-ÁN ESTE 6 ÓRAKOR LESZ

az egyetem klubjában.

A rendezőség szeretettel várja mindazokat a végzett hallgatókat, akik a művészeti együttes tagjai voltak, vagy kulturális munkát végeztek az elmúlt 10 év alatt.

Kultúrosztály

II. éves szurkolók egy csoportja szoc. polgazd. vizsga előtt

(foto: Dányi)

VÉLETLEN INTERJÚ...

Ismeretségem csak azután kezdődött, amikor a vonaton utazva, akaratlanul két idős néni beszélgetése ütötte meg a fülemet. A téma a legizgalmasabb volt: mi az elmúlt év zárszámadásának az eredménye a termelőszövetkezetben.

Mindketten a nyugati határszélen laknak, közel egymáshoz, majdnem azonos a földek fekvése. Mégis, nem mindenben egyezett a két álláspont. A mexikópusztai Horváth néni a szövetkezet mindhárom évéről jót mondott. Szavaiból megelégedés áradt. „Az idei év egy kicsit gyengébb az elmúlt évieknél" — magyarázza a vele szemben ülő veszkényi néninek —, most csak 50 forint körül lesz egy munkaegység értéke, korábban 54, illetve 58 forint volt.

„Maguknál akkor nagyon jól megy!" — hangzik a válasz. Bezzeg, nálunk csak 32 forint jut egy egységre!

Igen, ez tényleg kevesebb — gondolom magamban, de ennek nyilván bizonyos okai vannak. Feltűnt, hogy az „elégedetlenkedő" kezében egy láncot tart, sőt, időnként zörgött is vele. Ekkor kapcsolódtam be én is a beszélgetésbe. Kérdésemre elmondta, hogy hízót hoztak férjével a csomai vásárra, mivel már elfogyott a takarmány, nem tudják tovább etetni. Elmondta, hogy csak 500 kilogrammra sikerült felhizlalni, meg azt is, hogy csak 12,50-et adtak kilójáért, viszont mosolyogva jegyezte meg, hogy ennek ellenére, meglesz a Munkácsy!

Szó esett még arról, hogy náluk azért kevés a munkaegységre jutó részesedés, mivel sokat építkeznek. Sikerült megmagyaráznom, hogy a két tsz közötti eltérés fő oka nem ez, mivel az állam jelenleg hosszúlejáratú kölcsönökkel segíti a fiatal szövetkezeteket. Eljutottunk oda, hogy a nem megfelelően kiválasztott vetésforgó jelenti a legnagyobb problémát.

Előkerült a teljesített munkaegységek kérdése is. A veszkényi néni (nevét nem sikerült megtudnom!) családja — ezt kisse dicsekedve mondta — 470 munkaegységet teljesített. (Volt olyan idő a nyáron, amikor hárman is dolgoztak.) Horváth néni rákontrázott: Ők ketten, a fiával 720 munkaegységre tettek szert. (Ezen én is elcsodálkoztam!) A választ az ismeretlen nevű néni adta meg a következőképpen:

„Könnyű magunknak, nagy a határ, jut bőven megmunkálandó föld minden családra. Bezzeg, nálunk, veszekedni kell, hogy munkára mehessen az ember. Túl sok mindent megcsinál az ember helyett a gép."

Hát vannak ilyen problémák is néhány termelőszövetkezetben — gondoltam magamban.

Ismeretlen „ismerősünk hamar leszállt, ketten maradtunk Horváth nénivel". Mint „régi ismerősök", tovább beszélgettünk. — Előkerültek a családi gondok. Elmondta, hogy Ózdra utazik, a leányához, ez jelenti az ő „nyaralását". Különösebb dolog otthon nincsen, csak a fiát és rokkant férjét sajnálta, mi lesz velük nélküle. Büszkén emlegette kisebbik fiát, aki Szombathelyen katona, igaz — méltatlankodott —, sokat „költekezik", bár karácsonyra nem kért pénzt, viszont küldtem neki — mondja s egy kicsit hunyorít hozzá ravaszkásan a szemével.

Győrben a gyorsvonattal utazott tovább Horváth néni, így sikerült még elérnie a miskolci gyorsot. Utjaink így elváltak, mivel én a személyvonattal jöttem Pestre...

P. L.

Sznobizmus – és kontra

A sznobizmus — ismerős „betegség", de vajon mit jelent ez a kontra? Arra vonatkozik, aki nem sznob, aki ellensége a sznoboknak? Nem, nem erről van szó.

A korszerű, általános műveltség elemeit általában két részre lehet osztani, egyrészt alapozó, vagy alapvető műveltségre, amely gyakran megfelel az iskolai műveltségnek, s leginkább változatlan; másrészt, amit napi műveltségnek, aktuális műveltségnek nevezhetünk. Ez az aktuális műveltség lényegében azt jelenti, hogy az ember a művészet, tudományos élet legújabb eredményeit a lehetőségekhez képest nyomon követi. Konkrét példával élve: aktuális színházi műveltsége van annak, aki a mai magyar színházi élet kérdéseivel, helyzetével nagy vonalakban tisztában van, az adott időben játszott darabok közül látott néhány jelentősebbet, ismeri a legjobb művészeket stb.

Itt most kizárólag a művészeti, irodalmi műveltség vonatkozásában szeretnék foglalkozni ezzel a kérdéssel. Sok ember igyekszik manapság műveltségének hiányait pótolni. Ilyenkor rendszerint komoly — akár tudatos, akár öntudatlan — nehézséget jelent az alapvető és az aktuális műveltség viszonylag legjobb arányának meghatározása és betartása. Ezt az arányt befolyásolja az illető ember érdeklődési területe, kora, politikai állásfoglalása, társadalmi helyzete stb.

Nem ritka eset, hogy az arányt szükségességének fel nem mérése miatt — egyáltalán nem tartják be, s a műveltség eltolódik egyik, vagy másik irányba, az alapvető, vagy az aktuális műveltség irányába. Az előbbi esetre valamivel kevesebb az eshetőség, mivel az élet kulturális eseményei feltétlenül hagynak nyomot az emberben.

Ha mégis ilyen iskolás műveltség alakul ki — ez időleg lehet hiányos műveltség, később azonban az esetek többségében kiegészül az aktuális műveltség elemeivel.

Sokkal nagyobb a veszélye annak, ha valakinek a műveltségét döntő mértékben az aktuális műveltség teszi ki — bizonyos alapműveltség (rossz kifejezettséggel „klasszikus" műveltség) nélkül. Megfelelő irányítás hijján bizonyos emberi tulajdonságok esetében (feltűnési vágy, felületesség stb.) felszínes és éppen ezért kevésbé értékes műveltség alakulhat ki. Ez a felszínes műveltség ismét kétféle lehet. Ha a környezetnek, a társaságnak befolyása, véleménye jelenti a legtöbbet, ha a társasági népszerűség művelődésének legfőbb iránymutatója az illetőnek, aki gyorsan és esetleg még politikailag éretlenül akar művelődni, akkor alakul ki a sznob „műveltség". Jellemzője, hogy felszínességében is egyoldalú. Főképpen a polgári irodalom és művészet iránt érdeklődik, ebből is a leginkább feltűnő és divatos mozzanatok iránt, másrészt lebecsüli nemcsak a szocialista kultúra eredményeit, hanem a nemzeti kultúra legjobb hagyományait is.

A felszínes műveltség második fajtája az, amit ellensznobizmusnak lehetne nevezni. Ennek jellemzője — mivel a művelődő ember saját erejéből igyekszik műveltségét növelni, s nincs meg a kellő alapja — egyéniségén is kifejezendő bizonyos „fenegyerekséggel" válogatja meg műveltségének elemeit. Az ellensznob elveti azt, ami másoknak tetszik, saját véleményéhez mereven ragaszkodva, sokszor saját további művelődése előtt zárja el az utat.

Mindkét eset gyakori, ha nem is tipikus. A veszély föltétlenül fennáll s elkerülése a meggondolt, körültekintő és szerény magatartással lehetséges, csak úgy, ha él az emberben a kellő, hogy így mondjam „művészi alázat", s a törekvés az igazi műveltség megszerzésére.

J. Z.

Figyelem!

Szeretnénk felhívni I. éves hallgatóink figyelmét (természetesen a felsőbb éveseket is), hogy nagyon igyekezzenek jól felkészülni a vizsgákra és ne halasszanak alapos indok nélkül.

Az ösztöndíjrendelet értelmében, aki akár csak egy tárgyból is megbukik, vagy indokolatlanul halasztja vizsgáját, semmiféle pénzbeli juttatást nem kaphat. (Esetleg ingyenes étkezési jegyet kaphat.)

Minden energiájukkal törekedniök kellene a jórendűség (3,51) elérésére, mert így nagyobb lehetőségük nyílik a pénzbeli ösztöndíjra, míg a közepes rendűségnél csökkennek az esélyeik. Csak azok részesülhetnek 80 forint pénzbeli juttatásban, akiknek a szülei 1600 forintnál nem rendelkeznek nagyobb jövedelemmel.)

Veritékcsöppek

„Amikor II. Endre visszatért a Szűzföldek meghódításáról..." (Gazdaságtörténet.)

„A rozsot évente legalább kétszer meg kell kapálni" (Mezőgazdasági alapismeretek.)

„A képviselőket titkos választások útján hozzák létre" (Államjog.)

Egyetemi

KÖNYVESPOLC

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem közleményei 1–2.

Egyetemünk közlemény-sorozatának 1—2. száma a napokban jelent meg. A sorozat beindításával a hazai közgazdasági irodalomnak új fóruma nyílott meg az egyetem oktatóinak egy-egy folyóirat cikk terjedelmét meghaladó tanulmányai és az egyetem végzett hallgatóinak publikálására érdemes értekezései számára. Hazai közgazdaságtudományunk — miután a SZKP XX. kongresszusa elhárította a gátló akadályokat — sokat fejlődött. Főként a gazdasági érdekeltség helyes alkalmazásában az anyagi ösztönzési rendszerek kidolgozásában értünk el a gyakorlatban is pozitív eredményeket. Számos közgazdasági tanulmány elemezte gazdasági életünk egyes területeinek fejlődését. Viszonylag ma is kevés azonban az elméleti jellegű tanulmányok száma, s a megjelent tanulmányok elméleti színvonala sem felel meg napjaink követelményeinek. Egyetemünk oktatói — munkájuk jellegéből kifolyóan — e téren nagy hasznot tehetnek a közgazdaságtudománynak.

Az új közlemény-sorozatnak szervező erővé kell válnia. Elő kell segíteni az egyetemi tudományos munkák témájának helyes megválasztását, s a készülő tanulmányok tudományos igényességének fokozására kell késztetnie. Örömmel üdvözöljük a közlemények megjelenését és őszintén kívánjuk, hogy tudományos munkánk eredményeinek hű és színes tolmácsolásával, valamint közkincscsé tételével élessze az alkotó közgazdasági gondolkodást és egyben növelje az egyetem hírnevét.

A sorozat 1—2. száma távlati tervezésünk nagyon is aktuális tudományos megalapozását szolgálja. *Dr. Kovács Géza:* „Szükségletek és lehetőségek mezőgazdaságunk távlati fejlesztésében" c. tanulmányában a mezőgazdaság fejlődése legfőbb összefüggéseinek, törvényszerű tendenciáinak feltárására törekszik. Sorra veszi a mezőgazdasági termékekkel szembeni szükségleteket meghatározó tényezőket, elsősorban az élelmiszerfogyasztás és az export fejlődését és strukturális átalakulását. Az ide vonatkozó hazai és nemzetközi adatok összevetésével megjelöli azokat a fejlődési sajátosságokat, amelyek megvalósításával távlati tervezésünkben számolni kell. A termelés fejlesztési lehetőségének taglalásában különös figyelmet szentel az ország kenyérgabona-szükséglete hazai termelésből való kielégítésének, s a húsellátás szemszögéből a sertés- és szarvasmarhatenyésztés fejlesztési arányainak. Felvázolja, hogy mezőgazdasági termelésünk tervezett távlati fejlesztése miként támasztható alá a munkaeszközök-, a nyersanyag-, a munkaerő-ellátás oldaláról, valamint azt is, hogy a mezőgazdaság távlati fejlesztésével várhatóan milyen szerepe lesz az állami gazdaságoknak, termelőszövetkezeteknek és mellettük a termelőszövetkezeti tagok háztáji gazdaságainak.

A mezőgazdaság távlati fejlesztéséhez szervesen kapcsolódó kérdést tárgyal *Dr. Kóródi József:* „A műtrágyaipar földrajzi elhelyezkedése és telephelyválasztása" c. tanulmánya is.

A szerző nemzetközi méretekben vizsgálja a műtrágyaipar területi elhelyezkedésének, a termelt műtrágya felhasználásának összefüggéseit, a műtrágyaipar területi elhelyezését meghatározó tényezőket. Konkrét javaslatokat tesz a távlati terv keretében létesítendő új műtrágyagyárak elhelyezésére.

Mindkét tanulmányban értékes javaslatokat, alkotó gondolatokat találunk távlati fejlődésünkkel kapcsolatban. Ez alkalommal a tanulmányok tartalmi ismertetésére is alig van lehetőség, ezért *helyénvaló lenne, ha a közlemények 1—2. számáról valamelyik közgazdasági folyóiratunkban kritikai ismertetés jelenne meg.*

Dr. Vági Ferenc,
tanszékvezető docens

DR. MÁTYÁS ANTAL:

A polgári közgazdaságtan rövid története a marxizmus létrejötte előtt

Néhány hete jelent meg a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadónál dr. Mátyás Antalnak, Egyetemünk Politikai Gazdaságtan tanszéke docensének második könyve, amely a marxizmus létrejötte előtti polgári közgazdaságtan történetét tárgyalja.

A tőkés termelési mód fejlődésének megfelelően három fő szakaszt különböztet meg a marxizmus megjelenése előtti polgári polgári politikai gazdaságtan történetében: az eredeti tőkefelhalmozás, az ipari tőke uralomjutása és az ipari forradalom által jellemzett időszakokat. Különös gonddal ismerteti és elemzi a klasszikus polgári közgazdaságtannak az utóbbi két szakaszra kiterjedő fejlődésének főbb állomásait, Smithnek és Ricardónak a munkásságát. Ugyancsak az anyagi létfeltételek meghatározó szerepét bemutatva tárgyalja a szerző a polgári közgazdaságtan különböző — apologetikus, kispolgári stb — irányzatait jellemző fontosabb közgazdászok nézeteit.

A könyv megjelenésével a marxizmus egyik forrása, a klasszikus polgári közgazdaságtan — marxista rendszerezésben és értékeléssel — könnyebben megismerhetővé vált az érdeklődők széles rétegei számára. E saját kutatáson, valamint Marx és a marxista szerzők eredményeinek felhasználásán alapuló színvonalasan megírt munka jelentős segítséget nyújt a politikai gazdaságtannal mélyebben foglalkozni kívánók tanulmányaihoz. Ugyanakkor fontos lépés a közgazdaságtan története oktatásának fejlődésében.

Helyes és egyre jobban érvényesülő törekvés egyetemünkön a kellő színvonalú, s a lehetőségek határain belül stabil tananyagok kidolgozása. E célkitűzés érvényesüléséhez járult hozzá Mátyás elvtárs azzal, hogy a téma jegyzetanyagát — hosszú évek oktatási tapasztalatainak figyelembevételével — tökéletesített formában és bizonyos bővítésekkel könyvvé dolgozta át. Ezzel és a korábban megírt „A polgári közgazdaságtan főbb irányzatai a marxizmus létrejötte után" c. könyvvel hallgatóink már a tárgy oktatásának megkezdésekor megkapják a teljes tananyag nagyobb részét, ami megteremti az elmélyült, rendszeres tanulás lehetőségét.

Említést érdemel, hogy a könyv megjelenésével a kötelező tananyag terjedelme nem növekedett, sőt — bizonyos anyagrészek ajánlott olvasmánnyá minősítésével — csökkent.

Szigeti Endre

Suttogó – földön jártam

Mottó: A téma a földön hever
ONNAN SZEDTEM FEL ÉN IS

Rúgkapáló ambicióval, zsebemben a napi költőpénzzel érkeztem Suttogó-föld kapujába. Jóelőre elhajítottam magamtól a kalapot, táskát, azaz mindent, ami kétségessé tehette volna, s így belépésem akadálytalan volt. Igazolványomért cserébe fénylő rézbilétát nyomnak a markomba, s kitárul egy ritkán látott világ. Nyitva előttem Suttogó-föld gazdagsága, lakóinak tarka forgataga. Szememmel láthatok, kezemmel foghatok.

Megállj, te meseország!

— riportot írok rólad.

Valamirevaló beszámoló a bejárt vidék páratlan természetének hozsannájával kezdődik. Ha másban nem, ebben eltérek a jeles remekektől. Itt olyan untatást nem szenved az olvasó, hacsak... hacsak a szegényes madárvilágot nem említem, amelyet olykor-olykor gazdagít egy betévedő vadgalamb, vagy csuri. Megállok egy tisztáson. Szemem a látóhatár peremén komoran kéklő hegyeket keres, hiába. Mindenütt csak sorok. Sorok, és újra sorok. A sorokban emberek. Szorgosan szántanak, kezükben pálcikákkal a fehér papírra. Kézművesek, vagy földművesek, nem tudom. Sétálok jobbra, sétálok balra — a bennszülöttek közül is többen teszik ugyanezt. Már látom, nemcsak a szorgalom édes gyermekei leltek itt hazára. A hol erősödő, hol tompuló zaj sem egyedül a sercegő papír hangja. Átellenben, három hórihorgas mulatja az időt. Láthatóan jól érzik magukat. Egymás térdét csapkodják, fene jó kedvükben. Szívemben egy percre visszatér az ifjúság. Ám amott rosszallóan csóválja deresedő fejét valaki. Nem vetem meg érte, kialudt már érzéke az ifjonti szilajság iránt.

Útam elvezet

a puskaművesek sikátorába

Kísérőm magyaráz. A gyöngyöző halántékú mesterek munkájuk fölé hajolnak. Sietős, szóba nem elegyednek. Az idő sürgeti őket, már holnap használni akarják művüket. Készül itt puska, hosszú, keskeny, legyező alakú, hengerbe sodorható — a mester ügyessége, rátermettsége szerint. Babonás tisztelet árad egy lobogó hajú ifjú felé: ő a fegyvermester. A puskakészítés nem kevesek tudománya, titka fiúról fiúra száll.

Kemény nép ez itt. Bajvívóval vezet össze utam. Háromszor próbált már szerencsét a törökkel — hiába. Most csorbáját köszörüli, készül újra. Az arca elszánt, szája szitokra torzul. Lendít egy ívet karjával a levegőbe — mutatja, hogyan lesz majd holnap.

Amott édességet majszol

a gyereksereg. Hárman rágják, a negyedik gyűri a zacskót. A zacskó zörög... zörög... harsog. Valahogy egy film címe jut eszembe: A csend világa. Ott nem volt zacskó...

A Nap még csak néhány órája hágott delelőjére, úton-útfélen már álomra hajtja fejét egy-egy megfáradt idevalósi. Érces szuszogásuk szemernyit sem háborítja a csendet. Olyasmiről itt szó sincs.

Valami villan. Feszül a levegő. A durúzsolás megszakad. Egy tereferekettős a várható májusi fagyoknál elemeire hullik. — Ellenőrző útját járja a poszt. Kezét kulcsolja hátul. Megáll.. elindul... megáll megint. Tekintete végigseper a sorokon. Szigorú szeme mozdulatlanságot parancsol, a félősebbekbe beleszorul a lélek. Amint továbbhalad, újraéled a zsongás, amint a repedezett földből is kidugja fejét zápor után a zsenge fű.

Katt... katt-katt... kitt-katt-katt. Fények gyúlnak, a beköszöntő alkonyt fogadják. Más vidéken ilyenkor tollat fosztani gyülekeznek a lányok, egy jó tréfára a szomszédos faluba is átruccannak a legények. Itt nem kell olyan messzire menni. Ki-ki megtalálja a mulatságát a felvégen, vagy alant. Ha pedig már sehogysem, hát meglesi azt a két fiatalt, aki maga körül megszűntnek hiszi a világot. Bámulja őket: pupillája tágul, álla lelibben. Ej, de csuda a világ! Nyel egyet. Talán gőzölgő vacsorája jut eszébe. Szedelőzködik.

Írj igazat, vagy semmit! Nem tagadom azokat a hangokat sem, melyek disszonánsan konganak Suttogó-föld kantátájában.

SZÍN: A hűvös fuvallatok torkáról.

SZÓLÓ (vattaruhában): Be kell csukni!

SZÓLÓ (trikóban): Nyitva kell hagyni!

KÓRUS (ki így, ki úgy): Becsuknil — Még néhány trilla, még néhány basszus, s a hangzavar korábbi medrébe tér.

Mig a rengeteg vidéket járom,

vásik a lábam. Az alkonyt lassan felváltja az éj. A Nap messzi vackán régen aludni bújt. Álomra készül Suttogó-föld is. Elnéptelenedik. A diskurzus elül, mint faluhelyen a gazdasszony szárnyasai, ha e napra már elegendő búzát szemeltek. Csak azok virrasztanak, akik lámpafénynél keresik a boldogság kék madarát, fejüket nógatják a nagy Miért után — vagy egyszerűen: holnap beszámolnak.

Kialszanak az utolsó pilácsok is: Kitt-katt... katt-katt... katt.

Hazaindulok. A vámon fürkész a tekintet. Előttem, csempésző álnok degeszre tömött derekában viszi Suttogó-föld kincseit, Ricardo, Smith, s más mesterek remekeit. S a kötetek szegélye a szégyentől vörös.

Kilépek, búcsúzom tőled csodaország. Sokat láttam. Látta-e így más is?

Torma Imre

Illetéktelen hozzászólás*

Lehet, hogy nem ildomos dolog hallgató létemre hozzászólnom ehhez az égetően időszerű kérdéshez, bár mentségemre szolgáljon, olyan dolgokat szeretnék elmondani, amelyek már valószínűleg sokak fejében megfordultak. (A „hazabeszélés" vádját elhárítandó szeretném gyorsan megjegyezni, hogy idáig egyik szóba kerülő tanszékkel sem volt semmiféle tanulmányi vagy egyéb problémám.) Főképpen az iparszakosok szempontjából nézem a dolgokat, bár egyes kérdések más szak hallgatóit is érintik.

Sok mindent tanulunk itt az egyetemen, nemegyszer olyan tárgyakat is, amelyeknek fontosságával és jelentőségével nem is vagyunk azonnal tisztában. A későbbiekben rendszerint elmúlik ez az értetlenség, de vannak esetek, amikor nem. Sőt, még csak fokozódik!

Harmadéves koromra is rejtély maradt előttem, miért kellett egy fél évig *mezőgazdasági alapismereteket* tanulnom. Mint iparszakosnak a gyakorlatban aligha lesz rá szükségem, közgazdasági vonatkozású ismeretekre pedig nem tehettem szert a tárgy meghallgatása során. Alapozó tárgynak sem fogható fel, hiszen csupán a negyedéven (tehát két és fél év múlva) sorra kerülő agrárgazdaságtanhoz kapcsolódik.

Másik ilyen problematikus tárgy *a laboratóriumi gyakorlatok.* Szükségességét teljesen tagadni persze ostobaság lenne, de a tárgy oktatási idejének nagysága feltétlenül gondolkodásba ejtő. Négy félévig, heti két órával szerepel az oktatási rendben — tehát ugyanolyan súllyal, mint az iparvállalatok könyvvitele (két félév, heti négy óra) és kétszer annyival, mint a polgári jog, vagy a közgazdaságtan története (két félév, heti két óra). Az aránytalanság még akkor is szembeötlő, ha figyelembe vesszük, hogy a laboratóriumi gyakorlatok az ipartechnológia oktatását egészítik ki. *Anyaga különben két féléven át alig* — szinte egyáltalán nem — *kapcsolódik az ipartechnológiához.* Nem volna lehetséges ésszerű mértékben csökkenteni a laboranóriumi gyakorlatok oktatásidejét és anyagát?

Az orosz nyelv oktatásának problémáit sem oldotta meg az idén végrehajtott reform. Az a tény, hogy az iparszakon ezentúl nyolc félévig kötelező az orosz nyelv tanulása, véleményem szerint csupán mennyiségi növekedést jelent, minőségileg azonban nem sokkal emeli a végzett közgazdászok nyelvtudásának színvonalát. *A heti két óra* — tartalmazzon akár egyszeri, akár kétszeri foglalkozást — *kevés gyakorlatilag alig elég valamire.* Átlagos képesítésű csoportokat véve a fordítási anyag önmagában nem túlzottan nagy. De elég tetemes ahhoz, hogy másra már ne sok jusson az időből. A tényleges tanulást leginkább ellenőrző szókérdezés, a nyelvtani ismeretek bővítése, gyakorlása és ellenőrzése igen gyakran elmarad —, érthető okból. A fordítási anyag kikérdezése, új átvétele annyi időt vesz igénybe, hogy az előbbiekre már nem futja. A fordítás megtanulásának ellenőrzése egyébként is fölöttébb kevés ahhoz, hogy a tanárok ezen mérhessék le a hallgatók tudását, Egyrészt közepes fordítási rutinnal rendelkező hallgató felületes szótanulás mellett is képes megállni a helyét — legalább is azon az órán. Másrészt viszont a fordítás túlzott előtérbe állítása egyes esetekben óhatatlanul, értelemnélküli magolást is eredmény•zhet. Mindezek következtében *a fordításnak ilyen aránya,* amilyen az iparszakosok nyelvoktatási anyagában szerepel, a fő célnak *a jó fordítókészség kialakításának válik szerintem komoly akadályává.* További problémát jelent, hogy a társalgás az előzőek miatt általában véve kevés, és nemegyszer alacsony színvonalú. Egészében véve úgy látom, hogy *az iparszakos nyelvoktatás jelenlegi rendszere nem biztosítja kellő mértékben a végző közgazdászok megfelelő nyelvi képzettségét.* A megoldást az egyetemi vezetőségnek sürgősen meg kellene találnia, az anyagmennyiségek ellenére is, vagy a heti óraszám felemelésében, vagy — ha másként nem megy — a „kevesebbet, de jobban" elvének érvényesítésében.

Végezetül a szocializmus politikai gazdaságtanából kiadott jegyzetről szeretnék néhány észrevételt tenni. Túl vagyok már a szigorlaton, s egyúttal azokon a bosszúságokon is, amelyeket a felkészülésnél a jegyzet színvonala minden bizonnyal másoknak is okozott és okozni fog.

Először átolvasva a jegyzet összesen mintegy 870 oldal, másodszorra átvéve azonban elegendő, ha mintegy 600 oldalt olvas el az ember — persze megfelelően válogatva —, mert az anyag lényege, fontos részei abban is benne vannak. *A jegyzet ugyanis igen sokszor ismétel, többször elmondja ugyanazt, különböző fejezetekbe ágyazva.* Itt nem kisebb, fél-egyoldalas ismétlésekre gondolok, hanem olyasmire, hogy komoly témák fordulnak elő többször. Példának a következőket szeretném felhozni: a gazdasági törvények jellegéből a II. füzetben a 34—43. és a 134—151. oldalon, a szocialista állam gazdasági szerepéről ugyancsak a II. füzetben a 43—54. és a 151—156. oldalon olvashatunk. Az automatizálás, kemizálás szerepel a II. 105—110. és a IV. 168—171. oldalon a termelőeszközök forgalma II. 278—279. és a III. 19—20. oldalon, a reálbéreket a II. 118—125. és a III. 59—62. oldalon tárgyalja a jegyzet. S a példákat jócskán folytatni lehet. További gyöngéje a jegyzetnek, hogy több fejezetben (pl. 2, 4, 5, 12, 15) ugyancsak bőbeszédű. A jegyzet egésze is túl gyakran idéz fel és magyaráz részletesen újra olyan alapfogalmakat, amelyeket — nyugodtan elmondhatjuk — mindenki elsajátíthatott a kapitalizmus politikai gazdaságtanának tanulása közben. A kapitalista termelés anarchikus jellege a termelőerők és termelési viszonyok összhangjának törvénye stb.) Túlzottan sok az adat a jegyzetben, mégpedig a fölösleges adat, s ezek akkor is komoly megterhelést jelentenek, ha nem tartoznak a vizsga anyagába.

Éppen ezért jelentős segítség lesz valamennyi hallgató számára, ha a tanszék mielőtt kidolgozza az új jegyzetet, megvalósítja azt a szándékát, hogy a jelenlegit megfelelően rövidíti. Ez jelentősen emelheti a vizsgák és a hallgatók tudásának színvonalát.

Jakab Zoltán

*** A szerkesztőség nem ért egyet ezzel a címmel. Az a véleményünk, hogy a tananyagok korszerűsítéséről beszéljenek a hallgatók is, ha komoly, megalapozott álláspontot fejtenek ki. Ezért a jövőben nyilvánosságot biztosítunk a KISZ Reformbizottságok észrevételeinek is.**

Ki a jó ember?

A „KÖZGAZDÁSZ" 1960. július 12-i számában a levelezők felvételi vizsgájának alkalmából cikket közölt, amelyben egy konkrét példához kapcsolódva fejtegettük, hogy milyen kár érheti a népgazdaságot és főleg azt a „szerencsés embert", aki — bár nem rendelkezik megfelelő adottságokkal egyetemi tanulmányok végzésére — a felvételi bizottság „jószívűsége" következtében egyetemi hallgatóvá válik.

„Lapozzuk végig B. R. III. éves levelező hallgató ütött-kopott, három részből egybekötött, sok vihart látott indexét. Az indexből megállapítható, hogy B. R. első ízben 1949-ben lett egyetemünk hallgatója a délelőtti tagozaton. Előképzettsége négy polgári (elégséges eredménnyel) Annak idején szükség volt arra, hogy érettségi nélküli, jó képességű munkás- és parasztszármazású dolgozókat is vegyünk fel. Ezek nagy része fokozott erőfeszítéssel helytállt az egyetemen. B. R., sajnos, nem ezek közé tartozott. Az egyik különösen rosszul sikerült félév után ki is maradt az egyetemről. Néhány év múlva újra jelentkezett és kérte, vegyék fel levelező tagozatra. III. évfolyam első félévében bukást bukásra halmozott. Statisztikából harmadik vizsgája sem sikerült. Kérte az évismétlés engedélyezését Az engedélyt most is megkapta, Jelentős fordulat nem történt, egyelőre nem dőlt el, hogy sikerül-e a harmadik évet az idén elvégeznie."

Nos, azóta ez is eldőlt

Nem sikerült 1960-ban elvégeznie évismétlőként a III. évfolyamot. És mit tanultak ebből B. R. és az egyetem illetékesei? Tény, hogy B. R. engedélyt kért és kapott arra, hogy az 1960—61-es tanév folyamán utóvizsgákat tegyen le. A statisztika II. félévi anyagából is eljutott a harmadik bukáshoz. A harmadik utóvizsgát ezúttal az egyetem vezetősége — több tanszék igen nyomatékos véleményét meghallgatva — nem engedélyezte! („Adósságai" nemcsak statisztikából voltak!)

Aki azt hiszi, hogy ezzel B. R. egyetemi pályafutása — és mondhatjuk: kálváriája — véget ért, téved! Néhány hónap múlva — állítása szerint nem is saját jószántából, hanem felettesei biztatására — a Művelődési Minisztériumhoz fordult, hogy tegye lehetővé tanulmányai folytatását. Magával vitt egy folyóiratot, melyben az egyik — éppen a „legjobbkor" megjelent — cikk szerzője: B. R. Ez volt hivatva bizonyítani, hogy őt

az egyetem nem jól ítéli meg.

A Minisztérium felszólította az egyetemet, hogy vizsgálja felül korábbi határozatát.

Nem tudjuk, hogy a Minisztériumban megnézték-e B. R. indexét. Ha igen, többek között csak a kétszer járt harmadik évfolyam lapjain 22 vizsgakísérlet nyomait számolhatták meg. Ebből a 22 vizsgából 14 végződött elégtelen, 6 elégséges és 2 közepes eredménnyel.

A B. R.-akta ezúttal is megtett bizonyos utat az egyetemen. (A tanszékeket ezúttal már nem kérdezték meg.) B. R. megkapta az engedélyt a harmadik utóvizsgára (melynek sikeres letétele után számvitelből is utóvizsgázhat, amiből a III. év második félévében még „csak" egyszer bukott).

Lehet, hogy egyesek jóhiszeműen gondolkodnak így: „Miért ne vizsgázzon? Ha nem tud, majd megbukik!" De a vizsgát is „érző" emberek bonyolítják le. Előfordulhat, hogy a sok „jó ember" között a vizsgáztató se akar „rossz" lenni! Az ilyen sorsra jutott hallgatók néha nehezen elviselhető nyomást gyakorolnak a tanszéki dolgozókra. Általában nem a tanszékvezetőt zaklatják, hanem a tanársegédeket s adjunktusokat, akik őt rendszerint vizsgáztatják. Nem biztos, hogy mindenki ellenáll a csábító gondolatnak: „Beírsz egy elégségest és megszabadulsz! Végleg megbuktatni úgy se lehet! Mindig hoz újabb engedélyt!"

De vegyük fel ismét a történet fonalát. Az 1961 őszén kelt engedély határideje: 1961. december 31. A vizsga januárra húzódott át s így B. R. életében újabb év vonult be „egyetemi évei" közé. A vizsgán —, amelyre most már három sikertelen kísérlet után még kb. félévig készülhetett, anélkül, hogy más tárgyból kellett volna vizsgáznia — szinte hihetetlen tájékozatlanságot árult el.

Kevés volt a szorgalma?

Nem hisszük. Előképzettségbeli hiányait — megfelelő képességek birtokában — be tudta volna pótolni, mint sokan mások. A tanszékek segítőkészségére bizonyára nincs panasza. Semmi megszégyenítő nincs abban, ha valakiről azt állapítjuk meg, hogy nem rendelkezik megfelelő adottságokkal egyetemi tanulmányok elvégzésére. Ettől még a társadalomnak nagyon hasznos tagja lehet.

A 13 évvel ezelőtti felvétel az egyetemre — jószándékú tévedés volt. Sokkal szerencsésebb dolog lett volna annak idején a dolgozók középiskolájába felvenni őt. De a hibát jóvá lehetett volna tenni jó néhány évvel ezelőtt. Ehhez az kellett volna, hogy akadjon a környezetében, vagy illetékes fórumokon őszinte jóakarója, aki vállalva azt a kockázatot, hogy az érdekeltnél nem talál rögtön megértésre, megpróbált volna véget vetni az értelmetlen gyötrődésnek. E helyett — úgy látszik — B. R.-nek a munkahelyén, az egyetemen és a minisztériumban csupa „jó emberrel" akadt dolga, akik „nem gördítettek akadályt boldogulása útjába". Ezzel B. R. életének egy jelentős részét alaposan elrontották, energiájának értelmetlen pazarlására kényszerítették, életcéljainak megvalósításában nem segítették, hanem hátráltatták. Jövőjére vonatkozó terveit bizonyára arra építette, hogy megszerzi a közgazdász oklevelet. Ehhez azonban nincsenek megfelelő adottságai. Ha valahogy ennek ellenére mégis megszerezte volna a diplomát, az újabb — most már egész életére kiható — szenvedések, csalódások és kudarcok forrása lett volna.

Tekintsük B. R. esetét utolsó intő példának és ne tegyünk tönkre több embert „jóságunkkal!"... És reméljük, hogy a „Közgazdász"-nak nem kell — mondjuk 1964-ben — harmadszor is írni erről az esetről.

Dr Köves Pál

TALÁN A KABALA SEGÍT?

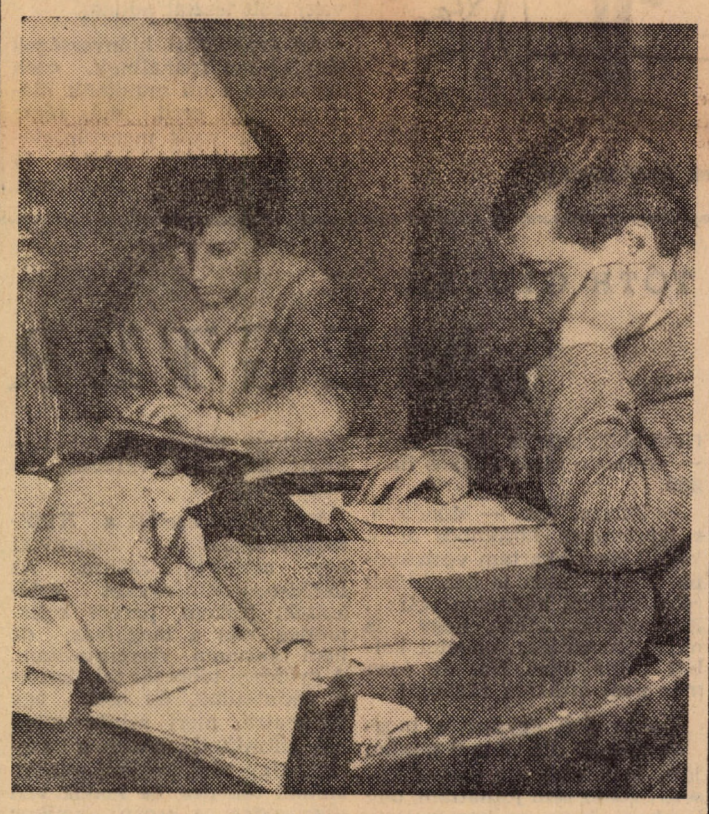

Még akkor is, ha filozófia tantárgyról van szó

(Csuzi Zsuzsa felv.)

Monológ két részben

(Decemberben)

Zárthelyi jobbra, zárthelyi balra. Folyton ez a rengeteg dolgozatírás Ime most is oroszból írunk. Két órán keresztül. Csak tudnám mi lesz velem, ha Zoli nem tudja eljuttatni a puskát. Persze, könnyű neki. A Gorkijba járt. Fél óra alatt kész az egésszel. Csak a puskát megszerezzem! Eltelt negyedóra. Várok türelmesen. Közepesre kellene megírnom a dolgozatot. Ja,... nézzük csak, mit is kell fordítani? Hm... Hm... ajaj — az én tudásommal akkora elégtelen lenne, ha egyedül kellene... Ha nem kapom meg a puskát, elvesztem! Persze, előszóban sem tudok valami sokat. Egy közepes dolgozatra talán éppen kapok egy picurka kis elégségest. (Óh, csak már látnám azt az egs gyj-t.)

Minő szerencse. Zoli már be is fejezte. Sőt, megbeszélésünk szerint leírta a puskát is. Most már csak csúsztassa valahogy ide! Halleluja! Ez is sikerült. Nem lesz semmi baj. Szép dolgozat, nagyszerű dolgozat. Zoli mindig jelesre írja meg. Igen ám, de nekem nem lehet jeles, hiszen akkor rájönnek a puskázásra és fuccs az egész! Nem, én nem fogok gépiesen másolni. Megtűzdelem néhány hibával. Itt a ragozás, ott a szórend lesz más, óh, önálló dolgozat lesz ez. Igy ni, be is fejeztük. Éppen elkészültem vele.

Egy hét mulva

Hát ami a dolgozatomat illeti... szóval... hogyismondjam... tehát elégtelen lett. Nem is akármilyen, de hatalmas elégtelen. Igy van ez. Mit csináljak? Rosszul szerveztem meg a dolgokat. Zoli túlságosan előrelátó volt. A puska, amit ideadott már nem volt jeles dolgozat. Ő is megtűzdelte néhány alapos hibával, hogy ugyebár nehogy közepesnél jobb jegy esetén kétség merüljön fel önálló munkám iránt. Az ő dolgozata persze jeles lett. Csak az bosszant, hogy ketten hoztuk össze az elégtelent, amikor azt egyedül is meg tudtam volna írni.

—kl—

Munkásfiatalok az ISZM-ben

Hogyan történt a fiatalok szervezése? Volt-e valami külön céljuk, amit a mozgalom keretében akarnak megvalósítani?

Ezeket a kérdéseket *Rédei Lászlónak,* a Lámpagyár KISZ-szervezete szervező titkárának tettem fel.

— Gyárunkban 8 alapszervezet van, és a szervezést versenyszerűen bonyolítottuk le. A legtöbb fiatalt beszervező alapszervezetet kitüntettük. Igy jelenleg fiataljaink 50 százaléka vesz részt a mozgalomban. (35 százaléka KISZ-tag, 15 százaléka nem.) A vállalások az ismert négy követelmény szerint történtek. Egyik célkitűzésünk 6—8000 társadalmi munkaóra teljesítése. Ezt nagyrészt már el is végeztük. Ezenkívül módot nyújtottunk azoknak, akik nem brigádtagok, húszórás társadalmi munka végzésére.

Kulturális téren van némi elmaradás, noha lehetőségek itt is adódtak.

— A tanulmányi, oktatási követelmény szervesen kapcsolódik a munkához — mondja másik beszélgető társunk, *Sevella József,* az agit. prop. titkár. — A szakmai oktatáson kezdve, egészen a szakma ifjú mestere cím eléréséig, az ifjú szocialista brigádok alakításáig. Kongresszusi határozat keretében vállaltuk, hogy minden fiatal, akinek hiányzik, befejezi a nyolc általános iskolát, valamint célul tűztük ki egy fokkal magasabb képesítés elérését. Itt elsősorban technikum elvégzésére gondoltunk. Az állami oktatáson kívül több politikai szemináriumot is indítottunk. Sport terén? — veszi át a szót Rédei elvtárs — elég sokan vesznek részt a Kilián-mozgalomban, a többiek pedig a különböző üzembajnokságokon, lövészet, asztalitenisz stb., és kirándulások alkalmával teljesíthetik ezt a követelményt.

A lámpagyári KISZ VB a közelmúltban tárgyalta meg a mozgalom jelenlegi helyzetét. Megállapítottuk, hogy hiányosságok mutatkoznak elsősorban a jelentkezők számában, de a követelmények teljesítésében is. Ezeket a tényeket felmérve. látunk majd hozzá a mozgalom következő évének szervezéséhez — fejezte be Sevella József.

Az üzemben sikerült egy fiatalasszonnyal is beszélni, aki már három követelményt teljesített.

— Irodában dolgozom, így a húszórás társadalmi munkában vettem részt. Tanulásban marxizmus—leninizmus szemináriumot hallgatok. Kulturvállalásom pedig a József Attila olvasómozgalom ezüstjelvényének megszerzése volt — mondotta *Telkes Józsefné.* — Még a sportfeladat van hátra, ezt a közeljövőben sorra kerülő üzembajnokságon szeretném teljesíteni.

Kétli Katalin

EZT OLVASTUK

„Értékhatáron aluli mindaz a felújítás, amelynek költségei az értékhatáron felüli felújítás alatt maradnak."

„Ez a felfogás annyiban téves, hogy a szintetikus számlák száma és részletezettsége önmagában nem fejezi ki azt a súlyt, amelyek a termelési folyamat és az önköltség az adott társadalmi és gazdasági rendszerben képviseli."

(Ilyenkor jön rá az ember, mennyire nincs szerencséje. Ha netán a számlák száma mégis kifejezné a termelés társadalmi súlyát, két-három nap alatt a kisujjunkban lehetne a közgazdaságtudomány fele.)

(Iparvállalatok könyvvitele)

„Igy az üzemek szakosítását és az iparágak közti kiopercációt olyan mértékben kell fejleszteni, amilyenben..."

(Izgalmas műtét lehet! Szocializmus politikai gazdaságtan II. füzet. 259. oldal.)

Mozaikok a Szovjetunióról

Nagyon nehéz az embernek arról írni, hogy mi is az, ami érdekes itt kint, a Szovjetunióban. Természetesen sokat lehetne írni, és más talán nagyon színesen meg is írná; én egy-két képet szeretnék kiragadni, ami talán a „Közgazdász" olvasóinak is érdekes lesz.

★

Egy tanszék fogalma. A mi tanszékünk 4 oktatóból, 1 laboránsból és 8 aspiránsból áll. Ami pedig valószínű mindenkit meglep, hogy a tanszék mindössze — egy szoba. Persze, mondhatná valaki, hogy ez kis tanszék.

De a politikai gazdaságtan tanszék, ahol körülbelül 15—20 oktató van, szintén két szobából áll, ezek közül is az egyik a tanszéki könyvtár.

A tanszék vezetője a történelemtudományok doktora, és világgazdaságtantörténetet ad le. Két docensünk van. Kandidátusok. Az egyik a Szovjetunió gazdaságtörténetét tanítja, a másik pedig a közgazdasági elmélettörténetnek úgynevezett lenini szakaszát. Lenin munkássága 2 félév. A negyedik oktatónk szintén kandidátus és tudományos munkatársi beosztásban a közgazdaságtan történetét tanítja 3 félévben. A laboránsnak közgazdaságegyetemi végzettsége van. Ő a tanszék lelke. Persze ő nem gépel. Van a fakultáson egy gépíróiroda, a gépelési munkákat azok végzik.

★

A kalauz. A mi forgalmainknak megfelelő kalauz csak a városi közlekedésben ismert. De ott is kihalófélben levő foglalkozás. A moszkvai villamosok, trolibuszok és autóbuszok döntő többségén ma már nincs kalauz. Van egy kassza és egy kis elmés szerkezet, ahonnan a menetjegyet maga az utas tépi le. Ma már a moszkvaiak zöme úgy száll fel ezekre a jármüvekre, hogy zsebében ott van az apropénz, amivel a viteldíjat fizeti. Ha véletlenül nincs, akkor kezdődik a pénzváltás, vagy a kopejkák gyűjtése a többi utastól, amíg össze nem gyűlik a visszajáró pénz. Persze, lényeges az, hogy itt korábban nem ismerték az átszállójegyet. Így aztán könnyebb volt a kalauzt kiküszöbölni a városi közlekedésből.

★

Automaták. Nyáron mindenütt láthatók az úgynevezett szörpautomaták. Az ember 3 kopejkát bedob, és az automata megtölti a poharát üdítő szörppel. Rendszerint 5—6 automata áll egymás mellett. Egy szerelő tart ügyeletet mellettük, aki egyben pénzváltó, s biztosítja a szomjas közönség ellátását három kopejkással. A metró-állomásokon is bevezették az automata „jegykezelőket". Ez egy fotocella-rendszer. Be kell dobni egy 5 kopejkást és az automata beenged. 8—10 ilyen automata jegyszedő mellett áll egy igazi jegyszedő, aki a bérleteket ellenőrzi és az automaták működésére ügyel fel. Ezenkívül igen sok helyen alkalmazzák még az automatákat. Büfék, cigaretta, gyufa, levelezőlapok, füzetek, étolaj stb.

★

Turistavonat. Ez az üdülésnek egy igen érdekes fajtája. Múlt nyáron én is egy ilyen túristaúton voltam. A szerelvény 12 hálókocsiból, 3 étkezőkocsiból állt. Általában éjjel utaztunk és nappal városnézés, kirándulás volt a program. 3 hét alatt 6000 km-t tettünk így meg. A vonat menetrendjét minden beutalt első nap kézbe kapja. Minden városban 12 autóbusz várt ránk (1 vagon, egy autóbusz), és így alaposabban megismerkedhettünk a városokkal a jó szervezés eredményeként.

★

Specializálódás. A hallgatók igazi specialitását az évfolyamdolgozatok és a diploma jellege határozza meg. A III—IV. évben kötelező az évfolyamdolgozat. A diploma általában az évfolyamdolgozatok folytatása. Például III. év: Lenin harca a revizionizmus ellen. IV. év: Bernstein. Diploma: A marxizmus reviziója a német szociáldemokrata pártban a századfordulón. A diplomán kívül 2 tárgyból államvizsgázhatnak a hallgatók.

★

A tartós fogyasztási cikkek ára viszonylag alacsony. Például az OKA-hűtőszekrény 210 rubel. Az igényeket nem tudják kielégíteni teljesen. Az árakat sem emelik fel, hanem a vevők „sorban állnak". Ez azt jelenti, hogy az igénylő leadja a megrendelést, majd kap egy sorszámot, pl. 24 526, s egy vagy másfél év múlva sora kerül. Nem tudom, mi a jobb, másfél évet várni, vagy sokat fizetni? Ez már árpolitika.

★

Igen élesen különbséget kell tenni az étterem (sztalovaja) és a vendéglő (resztoran) között. Míg az elsőben bőven megebédelhetsz, 60 kopejkáért, vagy 1 rubelért az utóbbiban háromért. Az éttermek igen olcsóak és rengeteg van belőlük. A kenyérfogyasztásért nem kell fizetni, néhol az őszi időszakban a káposztasaláta is ingyen van.

Mihalik István

CSUPA ÖRÖM AZ ÉLET

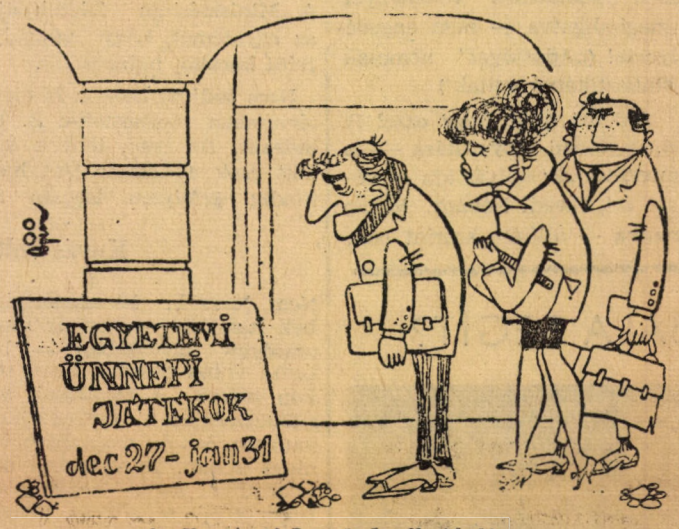

Az Egyetemi Lapok karikatúrája

Örök témánk: a menza

Válaszolt cikkünkre a Pest–Budai Vendéglátóipari Vállalat vezetősége

Lapunk 1961. december 4-i számában *Beszélgessünk a menzáról* címmel foglalkoztunk a menzaproblémákkal. Szigeti Andor elvtárs, a Pest-Budai Vendéglátóipari Vállalat igazgatója válaszolt cikkünkre, valamint a büfével kapcsolatban december 18-án megjelent sorainkra. Válaszát kissé rövidítve az alábbiakban közöljük.

A diákélelmezés árait 1951. december 2-i párt- és kormányhatározat rögzítette, majd az 1961. szeptember 1-i kormányhatározat.

1961. szeptemberében 1,83 Ft-tal emelkedett a diákebéd eladási ára, amelyből 1,66 Ft a nyersanyag és 0,17 Ft a költség. Ez egyben azt is jelenti, hogy a 2,— Ft-os eladási ár már az indulásnál csak 1,66 Ft nyersanyag-értéknek felel meg.

A nyersanyag forintnorma felemelésével az eddigi 9 dkg kicsontozott hús fejadagot 10 dkg-ra emeltük és ez az 1 dkg különbség kb. 0,30 Ft-nak felel meg, vagyis 1,36 Ft áll rendelkezésre az étkezés javítására.

A forint nyersanyagnorma felemelésével úgy intézkedtünk, hogy eltöröljük a múlt év szokásos két hústalan napját, amikor csak főtt tésztát biztosítunk és helyette rendszeresen halat, szárnyast vagy kolbászfélét kell biztosítani, de mindenképpen hús legyen. Úgy érezzük, hogy ez jelentős színvonal javulást eredményezett és természetesen ez is az 1,36 Ft napi normaemelés terhére történt.

Az ezután fennmaradó összeget használjuk fel harmadik fogás biztosítására, amelyben hetenként kétszer gyümölcsöt, öt alkalommal pedig főtt vagy sült tésztát adunk.

Az áruellátási hiányosságok ténylegesen fennállnak, ezek egy része a mi munkánk hiányosságából ered, más része olyan, amelynek megszüntetése népgazdasági szinten is problémát jelent. Problémát jelent a rossz minőségű burgonya, hüvelyesek, vagy rizs nagyobb mennyiségű beszerzése és még néhány cikk. De a meglevő anyagaink alkalmasak arra, hogy abból elegendő mennyiségben jó étkezést biztosítsunk. A minőséggel kapcsolatosan felvetett hiányosságokat elfogadjuk, azzal egyetértünk és az üzletvezetővel, valamint a főszakáccsal ebben a tárgyban folytatott beszélgetésünk alapján fogunk rajta javítani is.

A friss kenyér problémát egy jobb raktár biztosításával kell megoldanunk, amelyhez az egyetem segítségét kérjük.

Megvizsgáltuk az a la carte ételek árait. Igaz az a feltevés, hogy étlapjainkon túlsúlyban vannak viszonylag drágább ételek. Ezen a hiányosságon úgy változtatunk, hogy 1961. decemberi a la carte ételek egy adagra vonatkoztatott súlyozott átlagárát 1962. január 1-től 10 százalékkal csökkentjük azáltal, hogy nagyobb mennyiségben és választékban szerepeltetünk étlapjainkon olcsóbb ételeket.

Majd menzabizottság felállítására tesz javaslatot Szigeti elvtárs. A büfécikkel kapcsolatban a következőket írja:

A BÜFÉRŐL

Visszamenőleg — sajnos — nem képezheti ellenőrzés tárgyát az, hogy szombati napokon a büfé megfelelő mennyiségű tejet rendelt-e vagy időnként valamely felszolgáló nem válaszolt-e durva hangon a büfében vásárló vendégek kérdéseire.

Ugyanúgy nem lehet utólag megvizsgálni a személyes vitát sem, sem azt, hogy a vitát ki kezdeményezte, és hogy a vita során milyen megállapítások hangzottak el egyik vagy másik részről.

Azt lerögzíthetjük, hogy 1961. október 1. óta, amikor is Somogyi Imre elvtárs vette át a büfé vezetését, hozzám sem írásban, sem szóban semmilyen panasz nem érkezett.

Érkezett viszont 1961. december 20-i keltezéssel a Közgazdasági Egyetem KISZ VB Kultúrosztályától Barabás Dénes elvtárs aláírásával a következő elismerés:

„A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem KISZ VB Kultúrosztálya nevében arra kérjük Önt, hogy Somogyi Imrét, és a vezetése alatt dolgozó kollektívát kérésünkre részesítse dicséretben.

Somogyi Imre ez év szeptember végén vette át a büfé vezetését, azóta csaknem minden szombaton és vasárnap rendezvényeink voltak, s ez a kollektíva legnagyobb megelégedésünkre látta el feladatát. Mind az áruválaszték bőségének biztosításával, mind az udvarias, kulturált kiszolgálással, a közönségünk és a magunk elismerését kivívták. A fentiek alapján kérjük kérésünk kedvező elintézését."

A felvetett panaszokat tehát így megfelelően nem igazolt tények birtokában elfogadni nem tudom.

Somogyi Imre elvtárs hibát követett el azért, mert nem akarta kiszolgálni a vita után Gergely József elvtársat és mert a jogosan kért panaszkönyvet nem bocsátotta rendelkezésre.

Ezért Somogyi Imre elvtársat igazgatói figyelmeztetésben részesítettem, és felkértem, hogy úgy az egyetem munkatársaival, mint az egyetem hallgatóival a legnagyobb udvariassággal viselkedjen a jövőben.

Egyetértek viszont azzal, hogyha az egyetem bármely munkatársának, vagy hallgatójának panasza van a büfé áruellátásával, vagy a büfében dolgozó munkatársak viselkedésével kapcsolatosan, ezt akár a panaszkönyvbe írja be, vagy hozzánk írásban juttassa el és mi ezt a panaszt azonnal ki is vizsgáljuk.

Végezetül nem tudom elfogadni a „Közgazdász" szerkesztőbizottságának azt a megoldását, hogy egyetlen panaszos levelet, függetlenül annak tartalmától, azonnal leközöl anélkül, hogy azt előzőleg kivizsgálta volna.

Egyetértek azzal, hogy a „Közgazdász" rendszeresen foglalkozzon az ellátás problémáival és ha a „Közgazdász" szerkesztőbizottsága ez évi számában azt is megírta volna, hogy a Pest-Budai Üzemi Vendéglátó Vállalat kb. 75 000,— Ft-ot költött arra, hogy a büfét megnagyobbítsa, hogy hűtővitrint állítson be és az ott dolgozó munkatársak számát 3-ról 7-re felemelje — akkor egyetértenék azzal is, hogy ilyen hibát is szóvá tesz. De ezeket az eredményeket elhallgatni és csak a rosszat megírni, úgy érzem, nem helyes.

Szigeti Andor igazgató

TÓTH GYULA:

„MEGTÉRÉS"

Marika felemelte a fejét. Észrevette a feléje közeledő barna, kissé zömök Lacit. Az odament hozzá, köszönt és halkan megkérdezte:

— Ráérnél pár percre?

— Igen — felelte Marika.

— Egy kislányról szeretnék veled beszélni... A Lévai Ágiról, másodéves... talán ismered is.

Marika bólintott.

— Akkor most szép sorjában elmondok mindent, ahogy történt — kezdte kissé zavart, bizonytalan hangon Laci. — Tudod, hogy tavaly patronáltam azt a KISZ-csoportot, amelyiknek Ági is tagja... hiszen te ajánlottad. Mindjárt feltűnt nekem köztük egy szőke, formás kislány. Egy kicsit vagány, de azért bájos, vidám kis teremtés — egyszóval megtetszett. Igyekeztem az egész csoportot jól megismerni, de azt hiszem, természetes, hogy legjobban Ágit sikerült. Nem is volt semmi baj... a csoport jól dolgozott, én pedig összemelegedtem Ágival. Sokat voltunk együtt a tanév folyamán és egész jól megértettük egymást. A nyáron egy hónapra elutazott Romániába, a rokonaihoz, aztán még itthon is nyaralgatott. Az én nyári programom viszont másként alakult, szóval keveset találkoztunk, és többnyire csak levélben biztosítottuk egymást arról, hogy változatlanul így meg úgy, stb.

Mindketten örültünk a viszontlátásnak szeptemberben és sok mesélnivalónk volt. Egy szép délután, a Duna-parton üldögéltünk, a lépcsőkön... Ági Görömbölytapolcáról mesélt, hogy milyen jól érezte ott magát. A szobatársa csalta el őt oda, mert minden nyáron ott van a szüleivel. Beszélt és nevettünk — bár nekem eszembe jutott valami, de akkor nem akartam elrontani a hangulatot.

Hazafelé menet aztán mégiscsak előhozakodtam vele:

— Ezek szerint nem is voltál Bodakajtoron?...

— Hát, azt hiszem van egy kis különség Bodakajtor és Görömbölytapolca között, nem? — kérdezte kissé gúnyos hangon.

— Persze. Van. — Mondtam, s igyekeztem közömbös arcot vágni. Nem akartam veszekedni. Többé nem is beszéltünk róla. Tudom, helytelen volt... Én, akinek... hát, hogy is mondjam csak... nevelni kellett volna őket. Na, de ezen már nem érdemes rágódni!

Aztán Ági egyszer a megbeszélt időpontnál később jött. Igaz, csak tíz percet késett. Szóhoz sem juthattam, úgy lerohant, hogy ne haragudjak, de az órája késik és olyan kedvesen kérlelt, hogy nem is tudtam haragudni. Megígérte, hogy többé nem fordul elő.

Mégis előfordult. Egyik szombat este idő előtt érkeztem, két perccel. Lassú léptekkel sétálgattam fel-le, hogy levezessem türelmetlenségem. Az óra hetet mutatott, amikor megnéztem. Dühös lettem. Sértve éreztem magam, s egy pillanatig sem maradtam tovább. Lehet, hogy önhibáján kívül késett, de én akkor nem gondoltam erre...

— Na, és tovább?

— Hát... harmadnap bent találkoztunk, illetve szembejöttünk egymással, a harmadik emeleti folyosón. Másik két lánnyal jött. Láttam rajta, hogy úgy tesz, mintha nem vett volna észre. Mikor egymás mellé értünk, olyan mozdulatot tettem, mintha megállnék, sőt, egy pillanatra meg is álltam, de ők tovább mentek. Szörnyű mérges lettem magamra, amiért ilyen ostobán viselkedtem és elhatároztam, hogy többé nem is köszönök neki.

A barátaim, akik sokszor látták együtt Ágival, nem értették a dolgot és nagyon csodálkoztak. Pár nappal később újságolták, hogy Ági fegyelmit kapott Bodakajtor miatt. Én csak a vállamat vonogattam.

Két héttel ezelőtt a KISZ-csoportvezetőjük meghívott egy csoportgyűlésükre. Az ISZM-teljesítményeket értékelték. Nekem, persze kellemetlen volt a meghívás, de nem akartam visszautasítani. A gyűlésen többször találkozott a tekintetünk, de csak egy pillanatra, mert szinte azonnal elfordította rólam a szemét. Ugy tűnt nekem, mintha valami csöndes, de konok vád tükröződne az arcán, amikor rámnéz. Nemsokára ő következett. Türelmetlen, dacos kifejezést öltött. Láttam, hogyan fokozódott rövid időre ez a dac, aztán mint tűnik el és ad helyet a kétségbeesésnek. Ami azt illeti: volt is oka rá. A húsz óra fizikai munkát nem teljesítette és a vállalt három ideológiai mű közül csak egyet olvasott el. A csoportvezető elég keményen megmondta neki a véleményét. A volt szobatársai is alaposan megmosták a fejét és felszólították, hogy vessen véget a barátkozásnak Pándi Etával, mert ez nem a legjobb hatással van rá. És, ha esetleg visszaakarna jönni a régi szobába, nagyon örülnének neki. Ági azonban makacsul hajtogatta, hogy azzal barátkozik, akivel kedve tartja, stb. Szót kértem. Elmondtam, hogy én is csalódtam. Ágiban. Az elmúlt év folyamán nagyon rendes kislánynak ismertem, és ezért csodálkozom rajta. Arra kértem a társait, hogy ne törjenek végleg pálcát felette, hisz még évekig az egyetemen lesznek és Ági még kijavíthatja hibáit. Persze, nem akarom mentegetni, nagyon is rászolgált a büntetésre. Még többen felszólaltak, és egyértelműen elítélték Ági viselkedését. Néhány értékelés hátra volt még, ez alatt Ágit is megfigyeltem. Láttam, hogyan hatott rá minden, ami ezen a gyűlésen történt. Hiszen mindössze hárman voltak, akik nem kapták meg a jelvényt. Egyre jobban elszontyolodott és éreztem, csak meg kellene kérdezni: „Mi van veled, Ági?" — azonnal kitörne belőle a sírás. Megsajnáltam.

A gyűlés véget ért. Ő a többiektől elhúzódva, szomorúan ment lefelé a lépcsőn. Utánasiettem és megszólítottam. Mint már oly sokszor, megint a Duna-parton kötöttünk ki.

— Ide figyelj, Ági! Ajánlom, felejtsük el, ami köztünk történt. — Láttam, hogy egy kissé megnyugodott. — Felejtsük el, és folytassuk úgy, mint régebben. A fegyelmiről ne beszéljünk többet, de igérd meg, hogy változtatsz a viselkedéseden.

— Te is ellenem voltál, mind ellenem voltatok! Egy jó szavatok nem volt hozzám!

— Ez nem igaz. De ha még így lett volna is, teljesen jogos! — Még tőled is!?

— Még tőlem is! Értsd meg, arról van szó, hogy te elvállaltál egy feladatot, a szavadat adtad valamire. A feladatot nem teljesítetted, a szavaid üres szavak maradtak. Semmilyen mentséged nincs. Még csak azt sem lehet mondani, hogy egyetlen feltételben mulasztottál. Értsd meg, ez becsületkérdés! Az adott szót meg kell tartani, ha társadalmi munkáról, ha tanulásról, vagy akár randevúról van is szó! Azt hiszem, igazam van, nem?

Ági elmosolyodott: — Mi a fene?! Hogy nekivadult az elvtárs! — Igazam van, vagy nincs?

— Igazad, csak fejezd már be!

— Hát, akkor holnap este moziba megyünk. Pontosan háromnegyed nyolckor találkozunk az Astóriánál, jó?

— Háromnegyed nyolckor.

— Hánykor?

— Pontosan, háromnegyed nyolckor!

★

Hát, eddig a történet. Ezt én így elgondoltam, és ez így...

— Ez így lett volna helyes... csakhogy ezt te csupán elgondoltad...

— Hát, igen... Én a gyűlés után akartam vele beszélni, de durcáskodott, mire én is felhúztam az orrom, és hagytam, hogy elmenjen. Honnan tudod, hogy nem beszéltem vele?

— Tegnapelőtt odajött hozzám, és mindent elmondott. Nagyon megbánta a dolgokat, még el is sírta magát. Fogadkozott, hogy megváltozik.

— Mondd meg neki, hogy örülök a „megtérésének".

— Miért én mondjam meg?

— Én nem akarok vele beszélni! Nekem elegem van belőle! Meg aztán: te vagy a kari titkár, neked...

— Eh, bolond vagy! A sértett hiúság beszél belőled. A kislány rólad is beszélt.

Laci egy pillanatra nagyon bamba képet vágott. Marika várakozva tekintett rá, végül megszólalt:

— Nos?

— Hm... és mit mondott?

— Valószínűleg neked is elmondaná.

— De haragszom rá!

— Szóval, nem közömbös?

— De igen, illetve... szóval...

— Mondok valamit, jövő szombaton a csoportjuk klubdélutánt rendez. Nem tudom már miért, említette Ági — és Marika itt jelentősen Lacira nézett —, ha abban az időben éppen arra járnál... Ne beszéljek a rendezővel?... Esetleg meghívnának.

— Még meggondolom...

— Nem gondolsz meg semmit! Határozott választ kérek! Na, szóljak, ne szóljak?

— Hát... szóljál!

Micike a kis naív

Csak tudnám, miért olyan bőbeszédűek a jegyzeteink?

KÖZGAZDÁSZ
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja.
Cím: IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138 m.
Szerkeszti Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Készül • Szikra Lapnyomdában
Megjelenik 2 hetenként